

MUTLULUĐU HUZURDA ARAMAK

Aydınlık Gazetesi, 25 Aralık 2018

Yıldırım Koç

Bazı kişiler halkımızın “bir lokma, bir hırka” anlayışıyla uyutulduğunu sanıyor ve savunuyor. Tam tersi söz konusu. Halkımız, kapitalizmin tüketim çılgınlığına savrulmuş durumda. Günümüzde mutluluğu daha fazla tüketimde arıyor. Canı sıkılan bazı insanlar kendilerini mağazalara atıyor, alışveriş yaptıkça rahatlıyor. Gerekli gereksiz bir sürü eşya alıyorlar. Bir süre sonra ya evler tıkabasa doluyor, ya da kullanılabilecek durumda olan bir çok eşya tasfiye ediliyor, atılıyor; doğa ve kaynaklarımız israf ediliyor.

Bu tüketim çılgınlığı da insanların gerçek gelirlerindeki artışla değil, gelecekte elde edeceklerini umdukları gelirlerin önceden harcanmasıyla gerçekleştiriliyor. İnsanların büyük bölümü tüketici kredisi ve kredi kartı borcuyla boğuşuyor; ancak yine de tüketim çılgınlığından vazgeçmek istemiyor.

KAPİTALİZMİN EN BÜYÜK KÖTÜLÜĐÜ: TÜKETİM ÇILGINLIĞI

Halkımız geçmişte büyük yoksulluklar yaşadı. Kültürümüzün önemli unsurlarından biri, israf etmemekti. Hem sade yaşayacaksınız, hem de elinizdekini israf etmeden kullanacaksınız.

Kapitalizmin insanlığa ve halkımıza yaptığı en büyük kötülüklerden biri, bu anlayışların hızla terkedilmesi ve tüketim çılgınlığının hakim kılınmasıdır.

Tüketim çılgınlığıyla doğa tahrip ediliyor. Kullanılabilir durumda olan birçok eşya, modasının geçtiği iddiasıyla veya gösteriş için yenisi alınarak çöpe atılıyor. Geçenlerde bir arkadaşım, eşinin evdeki perdeleri, “bunlardan sıkıldım” diyerek değiştirdiğini anlattı. Bir başka arkadaşım Ankara’dan bir başka kente taşınırken götürmediği bazı mobilyalarını verecek kimse bulamadı. Doğanın sınırlı kaynakları, kapitalistlerin kâr hırsıyla tahrip ediliyor.

DOSTLUK YERİNE GÖSTERİŞ

Tüketim çılgınlığı, insanlar arasındaki dostluğu ve dayanışmayı da tahrip ediyor; bencillik, rekabet, hava atma özelliklerini güçlendiriyor.

Tüketim çılgınlığı insanların huzurunu kaçırıyor, sağlığını bozuyor. İnsanlar, daha fazla tüketebilmek için daha fazla çalışmaya zorlanıyor. Birçok işyerinde işçiler fazla çalışmaya kalarak ek gelir elde etmeye çalışıyor. Geçinemediđini söyleyen birçok kişinin kafasında, temel gereksinimlerin karşılanması değil, gösterişçi tüketim olarak nitelendirilen ürünlerin satın alınması var. Evinin hâlâ kullanılabilir durumdaki mobilyasını değiştiren, yeni model cep telefonunu alan, evinin birkaç odasına ve hatta tuvaletine televizyon koyan insanlar, ya borçlanıyor, ya da çalışarak kendilerini tüketiyor.

İnsanlar daha çok para kazanmak istiyor. Daha çok para kazanırlarsa, daha fazla tüketebileceklerini ve daha fazla mutlu olacaklarını sanıyorlar. Kapitalizm, sinema filmleriyle, televizyon dizileriyle, reklamlarla bu eğilimi yaratıyor ve güçlendiriyor.

Halbuki daha fazla tüketim ve onun bir parçasını oluşturan anlayışlar, insanları yalnızlaştırıyor ve bunalıma itiyor.

ANADOLU’NUN SADE YAŞAM VE DOSTLUK GELENEĞİ

Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki insanlar, bu çarpıklığın en açık örneği. İyi ücret alan, iş güvencesi olan, iş kazalarına ve meslek hastalıklarına karşı korunan, iyi evlerde oturan, Türkiye’ye tatile gelebilen insanlar, yalnız. Kapısını teklifsizce çalıp, “yemeğe geldim” diyebilecekleri, dertleşebilecekleri, dedikodu yapacakları dostları yok. Yalnızlıklarını köpekleriyle, psikiyatristleriyle, depresyon ilaçlarıyla, alkolle ve uyuşturucuyla gidermeye çalışıyorlar ve bazen de intihar ediyorlar.

Kapitalizme karşı mücadele, kapitalizmin bu tahrip edici tüketim çılgınlığına karşı mücadeleyi de içeriyor. Mutluluđu tüketim çılgınlığında ve kapitalizmin yol açtığı yalnızlıkta değil, Anadolu’nun geleneğinde var olan ve kapitalizmin hâlâ tümüyle yok edemediği sade yaşamda, dostlukta, dayanışmada, özetle, “huzur”da aramak gerek.